Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ ba, 19 Tháng 4 2016 11:44 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ ba, 19 Tháng 4 2016 13:21

Bs Trà Quang Ân - Khoa C□p c□u

H□i ch□ng m□t m□i m□n tính là tên g□i hi□n nay đ□i v□i nh□ng r□i lo□n đ□c tr□ng b□i s□ m□t m□i, y□u s□c và nh□ng than phi□n khác nhau v□ c□ th□, th□ tr□ng và th□n kinh, tâm lý. Nh□ng ng□□i tr□□c đây đ□□c ch□n đoán suy nh□□c, h□i ch□ng g□ng s□c, h□i ch□ng tăng thông khí, b□nh do nhi□m rubella m□n tính, suy nh□□c th□n kinh c□, viêm não đau c□, h□ đ□□ng huy□t, h□i ch□ng nh□y c□m v□i nhi□u hóa ch□t, b□nh n□m Candida (Candidasis) m□n tính, b□nh mononucleosis m□n tính, b□nh nhi□m virus Epstein-Barr và h□i ch□ng m□t m□i sau nhi□m virus thì hi□n nay đ□□c g□i là H□i ch□ng m□t m□i m□n tính.

V□i nh□ng m□c tiêu nghiên c□u, Trung tâm ki□m soát b□nh t□t và phòng b□nh c□a Hoa k□ (CDC- Centrer for disease control and provention) đã đ□a ra tiêu chu□n ch□n đoán ch□ y□u d□a vào các tri□u ch□ng và lo□i tr□ nh□ng b□nh khác.

Các tri□u ch□ng hay g□p □ b□nh nhân có h□i ch□ng m□t m□i m□n tính nh□ (gi□m d□n theo t□n su□t): m□t m□i, khó t□p trung chú ý, đau đ□u, đau h□ng, s□ng h□ch, đau c□, đau kh□p, s□t nh□, khó ng□, các r□i lo□n tâm lý, d□ □ng, các c□n đau b□ng, gi□m cân n□ng, phát ban, m□ch nhanh,

tăng cân, đau ng□c, v□ m□ hôi v□ đêm).

Ch□n đoán:

- Khám n□i khoa và các xét nghi□m c□n lâm sàng th□□ng qui c□n đ□□c ti□n hành đ□ tìm ra nh□ng nguyên nhân khác gây ra nh□ng tri□u ch□ng này. Tuy nhiên không có xét nghi□m c□n lâm sàng nào là đ□c hi□u đ□ có th□ ch□n đoán đ□□c tr□ng thái này ho□c đo đ□□c m□c đ□ n□ng c□a nó. Tiêu chu□n ch□n đoán b□nh do CDC nêu ra ch□ y□u nh□m m□c đích nghiên c□u và còn ph□c t□p và ch□a chính xác. Tuy nhiên nó v□n đ□□c s□ d□ng ngày m□t nhi□u □ c□ng đ□ng và ch□a có s□ ch□n l□c khác phù h□p.
- Các tiêu chu□n chính k□t h□p v□i >=6 tri□u ch□ng ph□ c□ng v□i >=2 tri□u ch□ng th□c th□ ho□c >=8 tri□u ch□ng thu□c tiêu chu□n ph□ là đ□ đ□ ch□n đoán.

+ Tiêu chu□n ch□nh:

M□t m□i dai d□ng ho□c tái phát ho□c d□ b□ m□t m□i mà:

- Không m□t đi sau khi n□m ngh□.
- T□i m□c làm gi□m ho□t đ□ng bình th□□ng >=50%.

Đ□ lo□i tr□ tình tr□ng b□nh m□n tính khác, k□ c□ b□nh lý tâm th□n có tr□□c.

+ Tiêu chu□n ph□:

1. S□t v□a (37,5- 38,6 đ□ C đo □ mi□ng, n□u b□nh nhân cho bi□t) ho□c □n l□nh.
2. Đau h□ng.
3. Đau h□ch □ vùng tr□□c ho□c sau c□ ho□c □ nách.
4. M□t m□i toàn b□ c□ b□p không gi□i thích đ□□c.
5. Khó ch□u trong c□, đau c□.
6. M□t m□i toàn thân kéo dài (>=24 gi□), sau m□t bài t□p mà tr□□c kia v□n ch□u đ□□c bình th□□ng.
7. M□i b□ đau đ□u .
8. Đau kh□p di chuy□n không do nhi□m khu□n.

9. Nh□ng tri□u ch□ng th□n kinh tâm lý: S□ ánh sáng, nhìn th□y ám đi□m nh□t th□i, không t□p trung chú ý ho□c tr□m c□m,hay quên, hay cáu g□t.
10. R□i lo□n gi□c ng□
11. Kh□i phát các tri□u ch□ng có th□ c□p tính ho□c bán c□p theo mô t□ c□a b□nh nhân

+ Các k□t qu□ khám th□c th□: Do Bác s□ báo cáo, ít nh□t 2 l□n trong th□i gian ít nh□t 1 tháng.

1. S□t v□a (t□ 37,6 - 38,6 đ□ C đo □ mi□ng ho□c 37,8- 38,8 đ□ C đo □ h□u môn).
2. Viêm h□u h□ng không xu□t ti□t.
3. S□ th□y h□ch m□m □ vùng tr□□c ho□c sau c□ ho□c nách (d < 2cm).

Ngu□n: Harrison, T□p 5

- *Strauss: the chronic mononucleosis syndrome. J Infect Disease 157: 405, 1988.*
- *G.p holmes, Rev. Ifect. Dis. 13 (Suppl 1): S53, 1991.*

-